Redacţiunea. Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 254. Braşov, Joi, 16 (28) Noemvre 1895.

La demonstraţia navală.

Deşi a trecut timp destul de îndelungat dela anunţarea iniţiativei luate de ministrul de esterne austro-ungar pentru o demonstraţiune comună navală a marilor puterĭ cu scop de a face presiune asupra Sultanului, totuşĭ până acuma încă nu s'a făcut deplină lumină asupra demersului puterilor în acéstă cestiune. Fapt este numai, că în urma iniţiativei lui Goluchowski Austro-Ungaria şi Italia şi-au trimis la rêndul lor corăbiile de rĕsboiu în apele Levantului.

Sâmbătă nóptea a sosit escadra austro-ungară compusă din corăbiile: „Elisabeth", „Tegetthof" şi „Blitz" la Pireu, éră corabia „Donau" este în drum spre Pireu.

Pe când dér Austro-Ungaria a pus astfel în mişcare escadra sa, face o impresiune curiósă, că Germania refusă de a lua parte la demonstraţia navală. După o scire mai nouă, ministrul de rĕsboiu german împreună cu alţĭ doi miniştri sĕ-şĭ fi dat chiar demisiunea din causă, că împĕratul Wilhelm este în contra trimiterei de corăbii de rĕsboiu în apele Levantului.

In tot casul trebue sĕ surprindă atitudinea Germaniei, căcĭ era firesc a admite, că pasul întreprins de Austro-Ungaria s'a făcut în înţelegere cu puterile triplei alianţe.

Cum stă cu acéstă înţelegere, când Austro-Ungaria are de scop a constrînge pe Sultan sĕ introducă reformele şi sĕ facă ordine în imperiul sĕu, éră Germania cu refusul sĕu de a lua parte activă la espediţiunea navală încuragiéză pe Sultan, făcêndu-l se credă, că Germania nutresce deosebite simpatii pentru el?

E greu cu tóte aceste de a sĕ esplica tactica Germaniei în sens favorabil Turciei, ci mult mai firéscă pare interpretarea, ce i-o dau în Roma, unde se crede firm, că împĕrăţia germană rĕmâne neutrală numai în aparenţă, cu scop de a-şĭ conserva tóte forţele, ca eventual sĕ impiedece Rusia şi Francia de-a interveni în favorul Turciei.

Astfel judecat lucrul atitudinea Germaniei apare ca o sprijinire a acţiunei întreprinse de cătră Anglia, Austria şi Italia cu scop de a forţa Turcia sĕ aplice reformele promise şi sĕ dea garanţiile de rigóre.

Caracteristic este, că înalta Pórtă abia numai înainte cu o sĕptĕmână s'a aflat îndemnată de a face cunoscut în mod oficial şi puterilor triplei alianţe primirea reformelor armene, ce le-a fost anunţat de mult cabinetelor Angliei, Rusiei şi Franciei. Se vede şi de aicĭ, că Turcia speculéză cu curentele din cele două tabere, în carĭ se divizéză puterile europene, şi că voesce a profita din neînţelegerile, ce s'ar ivì eventual între puterĭ.

Cu Anglia o duce mai rĕu Sultanul, căcĭ acéstă odată este într'o taberă, odată în cealaltă, odată în amêndouĕ, pretutindenĭ însĕ în contra lui.

Cât de mare este aḑĭ iritaţia Turcilor contra Englesilor se vede şi din aserţiunea fostului guvernor din Van, Bachri paşa, care a ḑis cătră un ḑiarist din Constantinopol: „Nu învinuesc nicĭ pe Turcĭ, nicĭ pe Armenĭ. Singurii, carĭ pórtă vina sunt Englesii, ei au aţiţat pe Armenĭ. Décă ar merge după voinţa mea, n'aş mai lăsa sĕ între în Turcia nicĭ un Engles".

Pe când Anglia aţiţă pe Armenĭ şi aruncă tótă vina măcelurilor asupra Mohamedanilor. Rusia îi ia pe aceştia în apĕrare şi acusă pe Armenĭ şi pe Patriarchul lor din Constantinopol că încuragiază spiritul rĕsvrĕtitor şi că prin revoluţiune vor sĕ dobêndéscă o Armeniă independentă cu Tiflis ca capitală, — tóte sĕ înţelege cu sprijinul direct al Angliei, care este aḑĭ „capul rĕutăţilor" în Orient.

CRONICA POLITICĂ.

— 15 (27) Noemvre.

Relativ la **pactul cu Austria**, se anunţă din Viena: Ministrul de finance cav. de Bilinski şi ministrul de comerciŭ br. Glanz vor merge la începutul lunei lui Decemvre pentru trei ḑile la Budapesta spre a începe acolo tractările în cestiunea pactului. După-ce camera ungară va fi votat budgetul, vor merge miniştrii unguresci la Viena spre a înaugura aicĭ pertractările definitive în afacerea pactului.

*

Din Pesta sosesc douĕ scirĭ mai însemnate, una privitóre la hotărîrea ce a luat **ministrul pentru Croaţia** Emeric *Iosipovich* de a-şĭ da **dimisiunea**. Tóte stăruinţele lui Banffy de a îndemna pe ministrul croat sĕ renunţe la demisiune au fost până acum zădarnice.

Cea alaltă scire, se referă la ministrul-preşedinte *Banffy* însu-şĭ. Sĕ vorbesce adecă în cercurile guvernului, că Banffy voesce sĕ declare solemnel în parlament, că factorii competenţĭ nu se gândesc, la **disolvarea camerei**, nicĭ în anul acesta, nicĭ în anul 1896. Guvernamentalii speréză, că acéstă declaraţie va mulţumi oposiţia, şi că în urma acésta vor puté începe vacanţele parlamentare deja la 8 Decemvre a. c.

Alegerĭ în municipii.

Cercul Aiudului, Nov. 1895.

Pentru cercul Aiudului din comit. Albei inferióre s'a sĕvêrşit în Aiud, la casa comitatului, alegerea de membri ai congregaţiunei şi nu în Teuş, după cum din eróre s'a ḑis într'o telegramă eşită în preţuita „Gazetă".

Causa căderii nóstre în acest cerc a fost lipsa unei consultărĭ înaintea alegerilor, în care cei chiămaţĭ sĕ fi stabilit lista, planul de procedere şi altele, ce cred, că în înţelesul legei ni-ar fi fost şi nouĕ conces, ca la orĭ-care altă partidă din patriă. Alegĕtorii românĭ presenţĭ erau în mare maioritate, dér lipsa de conducĕtorĭ a fost în primul loc causa căderei nóstre.

Au mai fost şi unii cărturarĭ românĭ din acest cerc, carĭ au aflat cu cale în óra cea din urmă sĕ dificulteze listele nóstre susţinênd, că ar fi fost făcute cu preocupare confesională şi că nu s'ar fi ţinut sémă de interesele fiă-cărei confesiunĭ (sic!); în fruntea acestora s'a aflat tînĕrul preot al Stremţului, Iliescu. Cine-i crede însĕ pe aceştia este un bădăran. Au căutat nod în papură pentru de-a provoca scisiune, — atâta a fost tot.

In fine au contribuit la căderea nóstră şi svêrcolirile slujbaşilor din némul nostru, carĭ la ast-fel de ocasiunĭ uitându-şĭ cu totul de interesele némului, sunt mai periculoşĭ pentru noi chiar decât streinii, căcĭ prin tot feliul de momelĭ ei caută sĕ abată pe conaţionalii lor de pe calea cea dréptă, pregătind astfel grópa, în care rostogolindu-se némul, se vor rostogoli şi ei. In fruntea acestora a fost notariul Iosiv Angel cu scriitoraşul sĕu. Merite şi-au făcut, sĕ le fiă pe consciinţa sufletului. Pe lângă aşa esemple, nu sciu ḑĕu, décă merită sĕ mai luptăm pentru a alege slujbaşĭ din neamul nostru!

Decursul alegerei a fost următorul: Numai ca prin sită şi pe căi private s'a putut descoperi, câţĭ membri sunt a se alege în acest cerc, căcĭ *oficios nimic nu s'a făcut cunoscut.* Alegĕtorĭ românĭ, pe căi private luând cunoscinţă despre alegerile în acest cerc, s'au presentat ca la 150. Mulţĭ dintre ei însĕ, vĕḑênd ce se întêmplă în curtea şi împrejurul curţii comitatului, slabĭ de ânger, cum sunt, şi mai avênd şi daraverĭ cu sluşbaşii unguroscĭ, au luat frundă 'n buze şi s'au depărtat fără a vota.

Bine era, décă toţĭ ai noştri, carĭ nu pot sta pe picióreele lor, ar fi făcut măcar asemenea, căcĭ atuncĭ n'am fi fost bătuţĭ cu 48 voturĭ de ale nóstre. Dér, durere, în loc de un Iuda, ni-a fost dat sĕ avem de astă-dată 48. Mustrarea consciinţei sĕ-i ajungă în tot pasul vieţii lor!

Votanţĭ au fost 189; listele române au întrunit 69 voturĭ. De mai votau cu noi numai 26—27, am fi fost în majoritate.

D-l advocat Dr. Emil *Gerasim* din Aiud ni-a stat într'ajutor cu tótă puterea cuvêntului, dér ómenii cu doi banĭ în trei pungĭ nu l'au ascultat. Mulţime de inteligenţĭ românĭ nicĭ nu au luat parte la alegere. Unde au fost?...

Un alegĕtor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Jurămêntul Elisei.

(Noveletă din New-York, de *Rosenthal-Bonin*)

(F i n e.)

Dobson părăsì Parisul şi merse cătră sud; curênd după aceea nicĭ Castor nu mai aflà metropola Franciei destul de interesantă spre a-l încatena şi mai departe şi plecà şi el spre Elveţia.

In Luzzern ér se întêlnì Dobson cu Castor, ba — veḑĭ bine din întêmplare — se încuartirară la unul şi acelaşĭ hotel. Lizzi şi Dobson seḑură la prânḑ lângă olaltă, ea era fórte încântată de siguritatea iubitului bărbat. D-l Dobson declarà, că el încă mâne călĕtoresce spre Milan cu trenul de nou deschis pe sub St.-Gothardt.

Domnul Castor se bucurà mult, căcĭ şi el proiectase pe aceeaşĭ ḑi o călĕtoriă cu trenul pe sub St.-Gothardt şi astfel ḑise: „E posibil, că vom călĕtorì împreună." Domnul Dobson făcù un compliment şi-şĭ descoperì pĕrerea de bine. Lizzi sta atentă şi privea spre talerul ei; nimic nu-i putea scăpa neauḑit, neobservat.

In diminéţa următóre se întêlniră la vapor şi la Fluenten se urcară în tren. Locurile erau tare ocupate. Cei trei companionĭ de călĕtoriă nu putură şedé lângă olaltă. Dobson fù nevoit a-şĭ căuta un loc în capĕtul vaporului. El se aşeḑà acolo liniştit şi se ocupà cu bastonul şi cu cartea sa de călĕtoriă.

Trenul sui la deal peste liveḑĭ, prin pădurĭ şi peste stâncĭ, prin alvia rîului, peste podurĭ şi viaducte; grozavul colos — Gothardt cu gheţarul sĕu se apropia, şi étă că ajunse la gura tunelului.

Aci stĕtù trenul, maşina fù schimbată; lampele în vagóne se aprinseră, o flueratură lungă, sunetul deosebitelor clopoţele electrice mai marĭ şi mai micĭ, şi trenul înaintà înlăuntru în giganticul troian de pămênt, care ridicându-şĭ fruntea ḑece mii urme de înaltă cătră norĭ şi pururea încoronată cu ghieţă, desparte Italia de ţĕrile germanice. Agitaţiunea pasagerilor fù mare; temperatura în cupee suì, şi lampele, carĭ la început ardeau curat, primiră acum o flacără roşietică: acésta dedea interiorului vagónelor un caracter sĕrbătoresc, aprópe posomorît.

Călĕtoria durà aprópe 40 de minute. Trecură ca douĕ-ḑecĭ de minute de când erau în dél şi calul de vapor fugea mai departe trăgênd după sine vagónele cu călĕtorii cei plinĭ de aşteptare.

Aci se întêmplà ceva deosebit: un domn, care până aci stĕtù neclintit pe locul sĕu, se sculà şi păşì prin cupeu, până colo unde şedea d-l Castor cu dama voalată, cu fiica lui: Lizzi.

Domnul Dobson fù care părăsì locul.

— „Domnişóră — ḑise el — suntem ḑece mii urme sub pămênt. Iţĭ aducĭ aminte de vorba d-tale? Iţĭ îmbiu mâna, inima şi averea — vréi sĕ-mĭ fi nevastă?

Urmà o pausă curiósă, vagónele urlau; lumina roşiă de torţe cădea vibrând dinafară în cupee şi luminà pe bărbatul înalt, care sta acolo. El a vorbit englezesce; în cupee erau Englesĭ ceialalţĭ pasagierĭ, decĭ trebue, că l'au înţeles, căcĭ toţĭ se ridicară acum dela locurile lor şi priveau curioşĭ la originalul strein şi la tînĕra damă, căreia fuseseră adresate cuvintele lui. Toţĭ aşteptau cu neastêmpĕr finea acestei scene frumóse şi interesante, dér şi curióse totodată.

Nu trebuiră însĕ se audă multe, şi scena luà un sbor tot aşa repede spre finit, pe cât de repede şi pe neaşteptate fù începută.

Tînĕra damă se sculà repede dela locul sĕu, cuprinse pe bărbatul ce-i sta înainte şi-i şoptì în ureche cu-o voce tremurătóre:

— „Da, te iubesc şi voesc de o miiă... de ḑece mii de orĭ!"

Acum se auḑi o flueratură lungă; lumina ḑilei începù a lucì, scena neobicinuită fù uitată, toţĭ pasagerii se grămădeau la ferestrii, spre a vedé cum dispare giganticul tunel.

Trenul stătù şi înainte de ce-şĭ aduseră aminte călĕtorii mai curioşĭ de aventura, a cărei martorĭ au fost înşi-şĭ, şi până

Alegerile municipale în Miercurea. Diarului „Sieb. D. Tageblatt“ i-se scrie din Miercurea, că la alegerea de membri în congregația comitatensă, ce s'a făcut acolo, a bătut la ochi, că din mai multe comune au venit alegĕtorii mai toți la urnă bine disciplinați, pe când din alte comune au lipsit cu totul. Cercetându-se mai de aprópe straniul fapt, s'a constatat, că în comunele din urmă *n'a fost de loc publicată diua alegerei.* Numĕroși alegĕtori din cercul Miercurei au fost dér printr'asta despoiați de dreptul electoral. Firesce, ei neputêndu-se învoi cu confiscarea acestui drept, au înaintat *protest contra alegerei* și recurs la minister.

SCIRILE DILEI.

— 15 (27) Noemvre.

Convenirea colegială, ce s'a arangiat erĭ séră în sala otelului „Nr. 1“ din partea *Reuniunei române de gimnastică și cântări din loc,* ni-a dat o prea frumósă dovadă, că acéstă vechiă reuniune a nóstră, care în timpul din urmă părea a fi amorțit cu totul, a luat éră și un avênt îmbucurător. Mulțămită stăruințelor d-lui Panteleimon *Dima,* profesor gimnas., actualul dirigent al cântărilor, corul mixt al reuniunei a sciut sĕ esecute frumósele și variatele puncte din program spre cea mai deplină mulțămire a publicului. După fiă-care punct din program, corul și dirigentul sĕu au fost furtunos aplaudați. Culmea a atins'o însĕ punctul din urmă al programului, „Cucule cu péna sură“, de G. Dima, care la cererea stăruitóre a publicului a trebuit sĕ fiă repetat. Punctul al 4-lea al programului a fost o declamațiune. D-l Ilie *Savu,* al căruia talent declamatoric e bine cunoscut publicului nostru, de astă-dată a escelat mai mult, dóră, ca orĭ-când prin reușita declamare a hazliei poesii „Din isprăvile lui Păcală“, cântul al 17-lea, de P. Dulfu. D-sa a fost sgomotos și repețit aplaudat. După producțiune urmă dansul, care s'a început cu o Horă veselă și frumósă. Public n'a fost tocmai așa numĕros, cum s'ar fi așteptat; petrecerea însĕ a fost fórte animată.

—o—

Nou ambasador austriac la curtea română. Cetim în „Monitorul Oficial“ următórele: Sâmbătă, 11 (23) Noemvre, la óra 12 jum., Exc. Sa d. baron *d'Aehrenthal,* trimis estraordinar și ministru plenipotențiar al M. S. Impĕratului Austriei, Rege Apostolic al Ungariei, a fost primit, împreună cu personalul Legațiunei imperiale, la castelul Peleș, în audiență oficială, cu ceremonialul prescris. Exc. Sa d. baron d'Aehrenthal a avut onóre a remite M. S. Regelui, în presența d-lui ministru secretar de Stat la departamentul afacerilor strĕine, scrisorile care-'l acredită, în calitate de trimis estraordinar și ministru plenipotențiar la M. S. I. și R. Impĕratul Francisc Iosif pe lângă M. S. Regele. După trimiterea audienței oficiale, d. ministru plenipotențiar a presentat M. S. Regelui personal Legațiunei. Exc. Sa d. baron d'Aehrenthal a fost primit apoi, cu personalul Legațiunei, d. M. S. Regina și de AA. LL. RR. principele și principesa României, după care a fost recondus cu ceremonialul, ce a presidat la sosire-'i. Tot Sâmbătă la óra 1 după amédi, după primirea Exc. Sale d-l baron d'Aehrenthal, noul ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei, în audiență oficială la Castelul Peleș, Excelența Sa și personalul Legațiunei au fost reținuți la dejun.

—o—

Greva culegĕtorilor de litere din Budapesta, care amenință deja de timp mai îndelungat, a isbucnit în fine alaltăerĭ. Redactorii și proprietarii diarelor mai însemnate în înțelegere cu posesorii tipografiilor, într'o conferență ținută încă la 9 c. hotărîră sĕ procédă solidar la cas décă s'ar ivi greva și sĕ scótă diarele lor cu cuprins minimal, în casul cel mai bun cu cuprinsul de jumĕtate pe timpul cât va dura greva. Președintele proprietarilor de tipografii din Budapesta, Dr. Ludovic Gerő, publică în „Pest. Lld“-ul de ierĭ în fruntea foii un comunicat, în care constată eruperea grevei și spune, că pe basa hotărîrei dela 9 c. tóte foile de di din capitala Ungariei vor apăré cu conținut minimal, eventual pe jumĕtate. Mai departe spune, că toți cei interesați vor fi încunosciințați de orĭ-ce schimbare, ce se va face în timpul duratei grevei.

—o—

La înmormêntarea réposatului A. Odobescu, d. C. Stăncescu a rostit în numele comitetului teatral următórele cuvinte: „Depunem acéstă corónă din partea Teatrului Național, spre amintirea serviciilor aduse de Alex. Odobescu, ca director general și ca membru în comitetul Teatrului. Fiă ca sufletul sĕu ridicat la cerurĭ sĕ rĕmână vecînic într'acele regiunĭ ale frumosului ideal, pe care l'a descris aicĭ pe pămênt măiastra'i pană de cel mai mare prosator printre scriitorii românĭ. Fiă-i țĕrîna ușóră!“

—o—

Femei la universitate. Majestatea Sa a aprobat proiectul ministrului de culte Wlassics, că pe viitor sĕ pótă cerceta universitatea și femei ca ascultătóre regulate la facultatea filosofică și medicinală, și sĕ-și pótă câștiga diplome. Femeile respective trebue însĕ sĕ producă necondiționat testimonii de maturitate, și pentru fiă-care cas special sĕ céră permisiunea ministrului de culte. Vor trebui deci sĕ se înființeze gimnasii anume pentru femei, ca aceste sĕ depună bacalaureatul în tótă regula.

—o—

O faptă îngrozitóre. Din Varșovia districtul Wiatca, se anunță o faptă îngrozitóre, ce s'a întêmplat în satul Multani. S'a aflat adecă într'un lac un cadavru fără cap. Făcêndu-se cercetare s'a constatat, că locuitorii din comuna aceea sunt făptuitorii omorului, din incidentul colerei. Un bĕtrân, adecă, cu numele Dimitrieff dădù sătenilor sfatul, că ei pentru ca sĕ pótă scăpa de fómete și coleră, se omóre un cerșitor din sat, și acesta sĕ fiă jertfă lui Dumnedeu. Locuitorii din sat au designat pe cerșitorul Matunin ca jertfă, și după-ce l'au omorît și i-au tăiat capul, i-au bĕut sângele, i-au fiert inima și plămânile și apoi le-au mâncat. Cercetarea a constatat, că făptuitorii sunt cu toții creștinĭ și între ei mai mulți, carĭ au âmblat în scóla din sat. Canibalii au fost dați pe mâna judecătoriei.

—o—

Colera în Rusia. După raportul oficial rusesc asupra colerei și bólelor coleriforme, au fost dela 20 Octomvre până la 23 Noemvre la Petersburg 14 casurĭ, dintre carĭ 7 decese în ținutul Volynie; dela 27 Octomvre până la 2 Noemvre 439 casurĭ, dintre carĭ 176 decese; dela 3 până la 9 Noemvre 380 de casurĭ, dintre carĭ 160 decese; în districtul Beratchew, dela 27 Octomvre până la 2 Noemvre 41 casurĭ și 16 decese.

—o—

Fond pentru ajutorarea elevilor meseriași sĕracĭ. In comuna Șoimuș din comitatul Bistrița-Năsĕud s'a constituit un comitet sub presidiul d-lui preot Ioan Baciu, cu scop de-a stărui pentru crearea unui fond, din care sĕ se pótă da stipendii tinerilor din Șoimuș, lipsiți de mijlóce, carĭ se vor aplica la meserii. Președintele comitetului, d-l preot I. Baciu, a lansat un apel către publicul român și o listă pentru colectarea de banĭ, lucrurĭ de mână, cărțĭ tipărite și alte obiecte de preț, din carĭ se va arangia o tombolă în favorul creărei fondului amintit. Ofertele sunt a-se trimite cassarului Samoilă Luca în Șoimuș (Sajo-Solymos u. p. Nagy-Sajo). — Scopul e frumos și ne-am bucura mult sĕ-l vedem realisat. Credem însĕ, că pentru o comună mică ca Șoimușul ar fi fost mult mai consult, ca sĕ încépă o asemenea acțiune în înțelegere și sub ocrotirea, d. es., a despărțĕmêntului Asociațiunei din acel ținut, orĭ a vre-uneia dintre Asociațiunile nóstre pentru sprijinirea învĕțăceilor și sodalilor românĭ meseriași, carĭ au base solide și la tótă întêmplarea ofer mai multă garanțiă, decât o mică comună isolată.

—o—

Bora furibundéză de câteva dile în împrejurimea orașului Fiume, cum anunță diarele. Alaltăerĭ nópte a fost atât de turbată, încât a rĕsturnat dóuĕ trenurĭ de povară pe liniile Fiume-Sânpetru și Fiume-Buccari. Doi ómenĭ au fost omorîți și mai mulți sunt greu răniți.

—o—

La cestiunea orientală. Conform scirilor mai nóuĕ sosite din imperiul turcesc, guvernului otoman în fine totuși îi va succeda a suprima turburările. „Kleiner Journal“ din Berlin afirmă, că representanții puterilor au declarat Porții, că-i dau o amânare de *șese lunĭ* pentru introducerea reformelor. Cele mai nóuĕ scirĭ sosite din Constantinopol anunță, că între locuitorii suburbielor Scutari și Stambul domnesce încă și acum mare neliniște.

—o—

Oficerii românĭ și alegerile. D-l general Budișteanu, ministru de resbel român, a adresat tuturor corpurilor de armată o circulară în care învită pe oficerii de orĭ-ce grade sĕ nu-șĭ esercite drepturile de alegĕtorĭ.

—o—

Intre Constanța și Hamburg se plănuesce a-se înființa o navigațiă maritimă, care sĕ întemeéscă esportul de mărfurĭ și de cereale din România. Pentru scopul acesta Regia monopolurilor e în tratărĭ cu compania de navigațiă englesă *Johnston Sinc.*

—o—

Jules Barthélemy Saint-Hilaire, renumitul învĕțat frances, a murit în 24 c. în Paris. Francia a pierdut prin mórtea lui pe unul din cei mai însĕmnați bărbați ai sĕi, care timp de mai multe decenii a desvoltat o mare activitate pe tóte terenele vieții publice, ca învĕțat, diarist și politician. A fost membru al academiei francese, senator pe viéță și la 1880 a avut portofoliul de ministru de esterne în cabinetul-Ferry.

—o—

Șeful marelui stat major român, d-l general *Barozzi,* actualul comandant al corpului al 3-lea, este numit pe diua de 1 Decemvre n., șef al marelui stat major.

—o—

Botezul marei ducese Olga, nou născuta fiică a Țarului, s'a sevêrșit erĭ. Ceremonialul enumĕră ca nașĭ și nașe pe regele Danimarcei, marele duce de Hessa, marele duce Vladimir, împĕrătésa-vĕduvă Maria Teodorovna, regina Victoria, împĕrătésa Frederic și regina Greciei.

—o—

Societatea de lectură „Petru Maior“ a tinerimei române din Budapesta invită la serata literară-musicală, ce o va arangia cu grațiosul concurs al D-rei *Alma de Dunca-Schiau* Dumineca la 1 Decemvre n. în „Redută“ (Vigadó) sala Nr. V. Intrarea: de persónă 1 fl. Venitul curat e destinat pentru îmbunĕtățirea stării materiale a societății. Inceputul precis la órele 7½ séra. Bilete de intrare séra la casă. Ofertele în favorul societății se vor chita pe cale diaristică.

Program: 1) Cuvênt de deschidere rostit de președintele societății Dr. Florian *Munteanu*; 2) *a)* C. Porumbescu: „Earna“, *b)* J. Vidu: „Vino lele“, esecutate de corul societății; 3) „Carol al IX-lea“, poesiă de G. Coșbuc, declamată de Ioan *Scurtu,* student în filosofiă; 4) F. Liszt: „Balada H. moll“ esecutată pe pian de D-ra *Alma de Dunca Schiau*; 5) „Insĕmnătatea societăților de lectură“, disertațiă de Ilarie *Chendi,* student în filosofiă; 6) P. Mascagni: „Cavaleria Rusticana“, duet esecutat pe pian și violină de D-ra *Alma de Dunca Schiau* și Ioan *Bușița,* student la academia de be-

---

a nu puté nicĭ cerceta după persónele, carĭ jucară atât de interesant acéstă dramă originală, aceste părăsiră repede cupeul și locurile lor rĕmaseră góle. Dér vĕlul cel vênĕt al d-șórei Lizzi se vedé încă fâlfăind din dĕrĕptul grilajului dela „*Alberga di San-Gothrdo* în Airolo.

Trenul se coborî mai departe în țéra italică la ciparoșĭ și maslinĭ.

D-l Castor cu fiica sa și cu d-l Dobson făcură o mică preâmblare. Lizzi mergea de braț cu Dobson ceva mai înainte, pe când d-l Castor se părea a scruta cu diligință soiurile petrilor.

— „Și tu tot la acésta te-ai gândit în acești 2 anĭ?“ întrebă Lizzi fórte voiósă.

— „Din momentul când ai accentuat tu vorbele: „10·000 urme sub pămênt“, îmĭ puseiu gândul la acest moment și am așteptat cu dor deschiderea liniei prin tunelul St. Gotthard.

— „Atât de tare te-ai răzimat pe vorbele mele?“ întrebă Lizzi érășĭ.

— „Eu îțĭ cunosc caracterul și mĕ răzimaiu sigur pe vorbele tale, căcĭ eu bine vedeam, că tu numai din capriciu și superbiă m'ai refusat, fiind-că și eu o dĕdui cam prea cu bâta în baltă. Acésta te-a putut vătĕma — așa-mĭ presupuneam eu — dér deórece observai, că tu mĕ iubescĭ, sciam pe sigur că-i peste putință sĕ țiĭ mânia pe vecĭ, ér acești 2 anĭ, în carĭ tu ai împărțit atâtea corfe pețitorilor tĕi, mĕ întăriră în credința, sperarea și hotărîrea avută“.

— „Și astfel mĕ lăsașĭ tu pe mine în chinurĭ și doi anĭ de dile ai pândit tu momentul acesta?“ dise Lizzi mâniósă ca orĭ și care fată certăréță.

— „Nu l'am pândit, ci l'am așteptat“, rĕspunse Dobson. „Credeam cu siguranță, că, décă m'aș fi apropiat érășĭ, tu mĕ respingeai pentru a doua-óră și apoi eu rĕmâneam un om abandonat, un pustnic, un sihastru. Ast-fel însĕ aveam cuvêntul tĕu pe care puteam conta; sciam eu, că superbia nu te-ar fi lăsat sĕ-țĭ calcĭ cuvêntul. In secunda, când scoseșĭ vorba batjocoritóre de „10·000 urme“, mi-se ivì idea, că acesta ar fi mijlocul, spre a te nĕcăji mai tare“.

— „Eștĭ un teribil“ dise Elisa, aruncând o privire mustrătóre în ochii bărbatului de lângă ea.

— „Numai teribil decât tine, fată. Fără cea mai mică genă tu te-ai retras doi anĭ de dile — acești doi anișorĭ i-am așteptat liniștit și te lăsaiu în mânia ta. Tu ai învĕțat în acest timp a-țĭ cunósce inima și eu am câștigat un milion de dolarĭ, astfel încât adĭ putem trăi și fără profesiune, unde vom voi, décă-țĭ place chiar și aci în Airolo, spre mulțămire către tata Gotthardt, al doilea socru al nostru“. Așa încheià Dobson cu umor ironic lin și propriu.

— „Totușĭ, mai întâiŭ facem o călĕtoriă până la Milan“, se amestecà acum d-l Castor în vorbă care audise câte-va cuvinte din întrevorbirea tinerilor. „Dealtmintrelea așĭ voì a mĕ preumbla cu voi în astă véră, ca al treilea în confederațiune — scrutând după pietri“, închià d-l Castor tare hotărît.

— „Natural-tată“, rĕspunseră ambii fericițĭ rîdênd.

— „Dér scii ceva?“ întrebà Elisa cu o privire seriósă, „scii că 3000 urme lipsesc din cele 10·000? Tunelul zace cam 3000 urme peste suprafața mărei, precum îmĭ spune harta, decĭ eu am 3000 urme bune și, décă nu te porțĭ bine, ne pot servì ca basă la divorț“.

— „O, socotéla ta nu e esactă“ îi rĕspunse Dobson rîdênd; „eu sciam prea bine, că lipsesc acele 3000 de urme, dér ca negustor vechiŭ, probat, voiam a te câștiga — têrgul e încheiat și suntem achitațĭ“.

Colonia americană din Roma, unde merse peste câte-va sĕptĕmânĭ familia Castor și Dobson ca mire al domnișórei Elisa, nu puțin a fost surprinsă prin descoperirea în „Herald“ a cununiei ambilor norocițĭ despre a căror reaflare se istoriseau nenumĕrate legende.

Cele atuncĭ audite le împărtășim cetitorilor noștri aicĭ.

(Gartenlaube). I.

learte; 7) „Jidanul călare“, anecdotă poporală de T. D. Speranţă, declamată de Iordan Popovicĭ, student în filosofiă; 8) *a)* Alexandru de Mocsony: „Pensée fugitive“; *b)* Schubert-Liszt: „Auf dem Wasser zu singen“; *c)* Alma de Dunca Schiau: „Fantasie Românéscă“, piese esecutate pe pian de D-ra *Alma de Dunca Schiau*; 9) *a)* C. Porumbescu: „Cântec Sicilian“, *b)* George Dima: „Hora“, esecutate de corul societăţii.

—o—

Serată de dans arangiéză societatea lucrătorilor de fer şi metal, Sâmbătă în 30 c. în sala „otelului Nr. 5“. Inceputul la 8 óre séra. Intrarea: de persónă 50 cr.

—o—

La d-l notar public reg. din Abrud, *Mihaiu Cirlea*, e vacant şi sub favorabile condiţiunĭ se póte ocupa un post de candidat séu substitut de notar public. Se avìséză despre acésta juristii românĭ cel puţin cu un rigoros, advocaţii românĭ şi judii românĭ pensionaţĭ.

A 25-a aniversare a „României June.“

Viena, 25 Noemvre n. 1895.

Societatea academică literară *„România Jună“* a tinerimei române de aicĭ şĭ-a serbat, precum se scie, a 25-a aniversare a sa printr'o şedinţă festivă, ce sa ţinut la 23 Noemvre n. c. în sala Hotelului „Union“, sub presidenţia d-lui D-rd. A. *Vaida*, care printr'un discurs bine simţit deschise şedinţa la órele 9 séra.

S'a cetit raportul comitetului despre activitatea sa de peste an şi raportul comisiunei revĕdĕtóre. Cu acestea s'a încheiat partea oficială a şedinţei.

Urmă partea socială, al cărei preşedinte a fost ales d-l Dr. A. *Popa*. D-sa ţinù un discurs hazliu şi bineventà pe óspeţii streinĭ, după care, sub conducerea d-lui Traian *Mureşianu*, s'a cântat din partea tuturor şi cu rară precisiune un „Deşteptă-te Române.“

Urmară discursurile: D-l D-rd. N. *Comşa* salută pe óspeţii românĭ, carĭ au participat în număr mare la acéstă şedinţă festivă. D-l D-r. St. *Ciurcu* vorbì despre progresul făcut şi sprijinul dat Societăţii în anii din urmă. D-l D-rd. *Perţa* (în limba germană) a salutat pe representanţii societăţilor academice.

După acestea vorbì d-l *Gogurevicĭ*, unul din representanţii societăţii academice *„Zvonimir“* (Croat) în limba italiană. Representantul societăţii *„Slovenia“* a vorbit, în limba germană, despre relatiunile nóstre amicabile cu Slavii.

La dorinţa publicului, d-l Tr. *Mureşianu* a cântat o romanţă românéscă, fiind acompaniat de orchestra militară a regimentului de infanteriă Nr. 61, cu un succes strălucit.

Intre discursurĭ, musica militară a esecutat, între altele, mai multe cântece naţionale.

In decursul petrecerei, quintetul Ulrichs Kirchner a cântat numai melodii românescĭ.

Petrecerea, la care drăgălaşul şi pitorescul costum naţional românesc încă a fost representat, s'a continuat până în dorĭ de di, încheiându-se cu jocurile naţionale „Sêrba“ şi „Hora.“

X.

România agricolă.

XI. Bărăganul.

Imensa stepa a Bărăganului ocupă o bună parte din 3 judeţe: Ialomiţa, Brăila şi Buzĕu, cu pămêntul ei plan şi monoton, fără dél şi fără vale, fără sate, fără pădure, fără un copac, orĭ tufă măcar. Satele sunt înşirate şi fórte dese pe marginea apelor Ialomiţei, Borcei şi Dunărei. Pădurĭ sunt din vechime numai în valea Ialomiţei din sĕmênţa adusă de ape la inundaţiunĭ din munte, ér pe platou nu sunt pădurĭ de loc.

O singură pădure, Cornăţelele, am găsit într'o cufundătură de-asupra Ialomiţei, nu departe de ea, unde se vede, că sĕmênţa s'a oprit de vênturĭ. Pădurile nouĕ, recte plantaţiunile de salcâmĭ făcute de guvern pe moşia Dichisinca, în apropiere de gara Marculeştĭ, sunt încă micĭ, abia se pot observa între buruienĭ. Pădurĭ marĭ reuşite de salcâmĭ am găsit numai douĕ: cea dela Casotta în Buzĕu şi cea dela Ghimpaţĭ, făcută de Marghiloman bĕtrânul. Incolo se văd numai salcâmii prin puţinele sate şi pe lângă unele têrle mai vechĭ.

Reuşita pădurilor de salcâmĭ şi a orĭ-cărei alte esenţe atât frundóse cât şi rĕşinóse, la adăpostul şi protecţia de salcâmĭ, e necontestabilă, după cum ne arată frumósa grădină de pomĭ roditorĭ din apropiere de gara Ghimpaţĭ, citată mai sus.

Trei lucrurĭ are Bărăganul caracteristice: lipsa de pădurĭ, lipsa de apă şi vênturile enorm de violente. Totuşĭ până acum sunt mai mult idei greşite şi confuse asupra Bărăganului, ce le aveam şi noi până n'am trecut prin el, şi până nu l'am traversat în tóte direcţiunile, pe carĭ le vom rectifica pe basa esperienţelor proprii.

Nu este adevĕrat, că Bărăganul este un şes necultivat, cu nisipurĭ şi fără de apă. Am visitat peste o sută de moşii marĭ şi micĭ, în tóte părţile lui, şi nicăirĭ n'am găsit dune, séu nisip sburător propriu dis. Terenul lui peste tot se compune, — afară de lunca Ialomiţei, care aduce şi depune la fiă-care revĕrsare un nămol fórte fin, — din un pămênt fórte bun şi uşor de lucrat, un lut năsipos séu, cum îl numesc agronomii germanĭ „ein milder sandiger Lehmboden“, — un pămênt escelent pentru orz, in, cartofĭ, porumb, pentru sĕcară mai bun decât pentru grâu.

Nicĭ plugul de Sack şi nicĭ grapa de mărăcinĭ, cu care îl lucréză astădĭ, nu sunt potrivite pentru el; plugul Universal este prea greu, îmulţesce povara fără de nicĭ un rost, şi grapa de mărăciuĭ îl prea mĕrunţesce. Ar trebui întroduse nisce grape uşóre cu colţii de lemn şi plugurĭ de fabricĭ mai uşóre, ca ţĕranul sĕ are numai cu câte 2 boi orĭ cai.

In urmă fiind-că acest teren a fost pajiste şi a servit de păşune mii de anĭ, el conţine şi destule substanţe organice, carĭ sĕ-i asigure nu numai fertilitatea, ci până la un punct óre-care şi absorbţiunea de apă şi sĕ-l ferescă de secetă.

Totuşĭ nicăirĭ nu suntem ameninţaţĭ din partea culturei rapace de astădĭ şi nu este periculul aşa iminent, ca tocmai în Bărăgan, căcĭ după ce se va consuma acel humus, are sĕ se pună năsipul în mişcare şi sĕ formeze dune, pe carĭ faţă de Crivĕţul teribil, cu greu le-ai opri séu localisa până în Capitală. Nimic n'ar fi în stare sĕ-i resiste. Cel ce a fost pe timpul unui Crivĕţ violent pe Bărăgan, va sci ce va sĕ dică mişcarea năsipului.

Nu este adevĕrat, că Bărăganul ar fi pustiu şi nelucrat, séu că esistă încă păşunĭ; în părţile cele mai pustii ale lui dela Grindu, în spre Ialomiţa, a trebuit sĕ mergem tot în zig-zag, din causă, că totul era arat; arendaşii aduceau ómenĭ de 3—4 poşte pentru pus de porumb în dijmă; ér dela Iegalia cătră gara Marculeştĭ am perdut trenul din causa drumurilor de hotar arate, şi a trebuit sĕ stăm 10 óre pe loc într'o gară isolată de lume. Rĕmăsese necultivate în acel an 20 mii pogóne pe moşie, fiind-că arendaşul nu a avut braţe suficiente.

Pămêntul în Bărăgan nu este nicĭ plan, dér nicĭ ondulat, ci din distanţă în distanţă sunt cufundăturĭ în formă de cuiburĭ mai micĭ séu mai marĭ, aşa că mai departe de 10 klm. nu poţĭ vedé. Tare senină şi curată sĕ fiă atmosfera, ca pe linia ferată sĕ poţĭ vedé dela o gară la cealaltă, séu o târlă dela alta, un arman dela celalalt; de obiceiŭ nu le mai observĭ îndată ce s'a ridicat ceva sórele, din causa aerului încărcat de vaporĭ, nisip etc. Cu atât mai des vedĭ lacurĭ întinse, bălţĭ, sate şi oraşe marĭ, cetăţĭ etc. lucrurĭ, ce nu esistă, dér îţĭ jócă continuu înaintea ochilor aşa numita „Fata morgana.“ Pe zăpadă şi céţă ilusiunea optică este şi mai mare şi te ameţesce curênd.

(Va urma.)

Procesul „Tribunei“.

Raport spec. al „Gaz. Trans“.

Cluşiu, 26 Nov. n.

Sub presidenţa baronului *Szentkereszti*, astădĭ s'a pertractat procesul „Tribunei“ pentru o poesie publicată în n-rul din 27 Iulie 1894 a acestei foi, al cărei autor e d-na *Smara*, profesóră în România.

Au fost citaţĭ *Dordea*, ca responsabil pentru redacţiă şi d-l T. L. *Albini*, ca editor.

Pertractarea s'a început târdiu după 10 óre, neputêndu-se constitui curtea cu juraţĭ. Dordea nu s'a presentat, căcĭ de cu vreme şi-a luat catrafusele, şi acum póte „lucră din rĕsputerĭ în vre-un colţ azuriu“ al liberei ţĕrĭ românescĭ, cum o fac acésta şi alţĭ „fruntaşĭ“ şefĭ „patentaţĭ“ ai d-sale; ci numai D-l T. Liviu *Albini* a fost de faţă, fără apĕrător, căcĭ cinstita faţă a d-lui adv. Dr. George Popescu din Turda n'am avut fericirea de-a-o puté vedé.

După câte-va palavre a-le procurorului *Számi*, la 11 óre juriul s'a retras, ér peste 20 minute, în numele juraţilor, Dr. Lindner a enunciat verdictul, în înţelesul căruia d-l T. L. Albini a fost declarat, cu 10 voturĭ contra 2, vinovat.

In urma verdictului afirmativ, tribunalul a adus următórea sentenţă:

T. L. Albini ca editor responsabil e osêndit *la 200 fl. pedépsă în bani orĭ 20 dile inchisore ordinară;* şi la suportarea speselor de 21 fl. 63 cr. Din cauţiunea „Tribunei“ se confiscă 200 fl. Sentinţa, după ridicarea ei la valóre de drept, e a-se publica în fruntea foii. Nulitate d-l Albini n'a însinuat. Pertractarea se finesce la $11^1/_2$ óre.

In 3 Decemvre se va pertracta procesul „Foii poporului“ pentru un articol publicat in nr. 38 din 1894 — şi în 17 Decemvre érăşĭ alt proces.

Aleco.

„Steaua română“.

Diarul *„Hazánk“* publică în numĕrul sĕu dela 23 un articol întitulat *„Romania Csillaga“*, al cărui conţinut, fiind de interes pentru publicul român, il espunem aci în reasumat.

Numitul diar spune adecă, că în Bucurescĭ s'a înfiinţat o societate pentru esploatare de petroleu rafinat numită *„Steaua Romană“* şi tot odată „Hazánk“ reproduce în text român şi maghiar Certificatul tribunalului comercial Ilfov, în care se atestă, că numita societate s'a înscris în registrul firmelor sociale şi este compusă din d-nii B. M. Missir, George I. Bombă, Felix Schwartz, Maxim Neumann, Erhard Volf şi Jaiyes Kanitz.

Amintiţii domnĭ pórtă însĕ numai firma şi banii trebuincioşĭ pentru întreprindere i-au dat compania neguţătorésca *Haas et Deutsch* şi *Banca comercială* din Budapesta, acésta din urmă stând sub preşedinţa lui Ştefan *Tisza*. „Steaua Romană“ s'a înfiinţat cu un capital de 2,400.000 francĭ pe acţiunĭ şi a cumpĕrat fabricele de petroleu rafinat din Bucurescĭ şi Moinescĭ.

După-ce „Hazánk“ espune starea lucrului privitor la înfiinţarea societăţii, dice că Haas et Deutsch nu impórtă, căcĭ în fine aceştia pot face ce vor voi şi pot sĕ se amestece în întreprinderĭ comerciale chiar şi în Africa şi Patagonia; îl dóre însĕ pe „Hazánk“ că esistă o *bancă maghiară*, care cu tóte că are misiunea de-a crea *industriă maghiară pe pămênt maghiar*, îşĭ bagă sutele de mii şi milionele, destinate spre scopurĭ speciale patriotice maghiare, în întreprinderĭ romantice din ţĕrĭ streine. Din tóte părţile audĭ plângerĭ, că nu esistă industriă maghiară. Cum sĕ esiste şi sĕ pótă esista, esclamă „Hazánk“ décă băncile maghiare în loc sĕ lucre acĭ acasă, merg la Bucurescĭ, pentru a rafina petroleu!

Dup'aceea numitul diar maghiar atacă pe deputatul Ştefan Tisza, învinuindu-l cu zămislirea acestei idei „nefericite“ pentru comerciul din Ungaria, şi dice, că în fine ar trebui sĕ vadă ómenii, că nu este compatibil, ca un deputat dietal sĕ stea în legătură cu o bancă, care figuréză şi lucră în statul maghiar; şi mai mult, ca un deputat maghiar sĕ ia parte la întreprinderĭ încuviinţate şi sprijinite de state streine.

In fine „Hazánk“ recomandă „Steua Romană“, acésta creaţiune a băncei comerciale din Budapesta, în atenţiunea publicului maghiar, şi mai ales în atenţiunea parlamentului maghiar.

DIVERSE.

Diarul cel mai de médă-nópte din lume. Este sciut, că diarul cel mai nordic il redactéză Eschimosii din Grönlanda. Redactorul, culegĕtorul, şi tipograful acelui diar este un indigen de acolo cu numele Möller, care vinde şi distribue diarul. Tipografia lui se află în Godthaab, de unde el iasă de douĕ-orĭ pe lună în încălţăminte de iérnă printre compatrioţii sĕi şi călĕtoresce prin ţéră, ca singurul anteluptător al civilisaţiei. Mai 'nainte în fóia acésta cu numele: „Läsestof“ erau numai nescarĭ desemne primitive pentru a desvolta în ómenĭ curiositatea şi fantasia, apoi a urmat litere, după litere silabe, cuvinte şi în urmă proposiţiunĭ, prin carĭ se esprimau nescarĭ scirĭ scurte. Aşa a învĕţat Möller pe compatrioţii sĕi a ceti, şi ómenii îi sunt fórte recunoscătorĭ privindu-l ca pe un apostol. O societate literară din Dania, a trimes lui Möller în Grönlanda o tipografiă de mână, hârtiă şi litere nouĕ, ca el sĕ-şĭ completeze şi măréscă tipografia sa.

O definiţiă chinesă a pianului. In o carte chinesă se dic următórele despre pian: „In casele popórelor din Vest, adesedoĭ aflăm un animal de casă. Are 4 picióre, ba altul are şi numai 3 şi omul îl póte face sĕ cânte cum voesce. Bărbaţĭ, femei, ba chiar şi băeţĭ se pun lângă el, apoi îi lovesce dinţii şi din când în când îl calcă pe códă. Atuncĭ de-odată începe a cânta. Cântecul acestui animal face mai mare sgomot, ca al paserilor, dér nu e aşa armonios. Cu tóte că animalul acesta brav are dinţĭ marĭ, totuşĭ nu muşcă. Nicĭ nu trebue legat, căcĭ nu e de temut, că va fugi.“

Călindarul Plugarului pe a. 1896.

In editura tipografiei „A. Mureşianu“ din Braşov a eşit de sub tipar *„Călindarul plugarului pe anul visect 1896“*, redactat de d-l Ión *Georgescu*. Décă în cei trei anĭ dela început acest călindar a ajuns sĕ fiă cunoscut ca unul dintre cele mai alese, mai bogate şi mai eftine călindare românescĭ dela noi, cu atât mai bine primit are sĕ fiă acum, când întră în anul al patru-lea, fiind întocmit şi mai cu îngrijire ca până acum. Cuprinde mulţime de poveţe şi scrierĭ din cele mai alese şi mai necesare pentru trebuinţele economului român, aducênd şi frumóse glume şi scrierĭ de petrecere. Têrgurile, competinţele de timbre şi taxe se cuprind în acest călindar corese şi îndreptate, mai pe larg şi mai acurat ca orĭ unde.

Pe pagina primă se află portretul bine reuşit al marelui învĕţat român Timoteiu Cipariu. Urmézâ apoi regentul anului 1896, începutul anutimpurilor, sĕrbătorile şi alte ḑile schimbătóre, calculul sĕrbătorilor mai marĭ, posturile, deslegarea postului şi alte multe. Apoi cronologia anului 1896, însemnarea ḑilelor de peste an, la carĭ sunt adause evangeliile, ce sunt a-se ceti în fiă-care Duminecă, cum şi însemnarea órelor şi a minutelor, când rĕsare şi apune sórele, ér pe de marginĭ poveţe despre ceea ce are sĕ facă plugarul în fiă-care lună, fiind adausă la urmă şi câte-o fóiă albă pentru însemnărĭ etc.

Urmézâ biografia lui Timoteiu Cipariu, Genealogia domnitorilor din Europa, Mĕsurile de lungimĭ şi greutate, Banii noi şi vechĭ, Competinţe de timbre şi taxe cu un lung estras alfabetic din fóia oficială, în care se arată, ce timbru este a-se pune pe fiă-care hârtiă; Taxele postale şi telegrafice; Cât timp pórtă animalele de casă; Timpul încolţirei şi crescerei sĕmĕnăturilor; Greutatea de mijloc a bucatelor; Têrgurile din Ardél, Banat, Ţéra unguréscă şi Bucovina.

Urmézâ partea literară cu o introducere de Ioan Georgescu. Aci aflăm frumósa scriere „Pietrile Dómnei", de „Carmen Sylva" (Regina României); Plugşorul, colindă din colecţiunea Alexandri; La Solferino devale, schiţă dintr'o escursiune de I. C. Panţu; Tot la cârciumă, poesiă de T. D. Speranţia.

In partea economică şi higienică: Socotéla în economiă; Buruenile veninóse; Lucrul câmpului; Gunoitul pomilor; Plante vindecătóre de bóle; Alte leacurĭ de casă; Laptele; Bólele cailor; Gălcile porcilor. In partea din urmă vin mulţime de poveţe, felurite scrierĭ instructive şi de petrecere, mai multe glume bine alese, şi apoi vr'o 40 pagine de anunţurĭ.

Şi numai din cuprinsul arătat aci pe scurt se vede, că „Călindarul Plugarului" pe anul 1896 e întru tóte întocmit pentru trebuinţele poporului nostru. Forma frumósă, hârtia bună, tiparul curat şi mai îndesat ca în anii trecuţĭ. De vêndare la Tipografia „A. Mureşianu" în Braşov. Preţul numai 25 cr. şi alţĭ 5 cr. pentru trimitul cu posta. După 10 esemplare comandate de-odată: *unul gratis;* pentru vêndetorĭ se dă rabatul cuvenit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.60
Renta de corone ung. 4% . . .	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	123.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonuri rurale ungare 4% . . .	96.20
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	—.—
Imprum. ung. cu premii	154.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	140.50
Renta de hârtie austr.	99.15
Renta de argint austr.	99.30
Renta de aur austr.	120.25
Losurĭ din 860	147.40
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	1001.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	437.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	367.75
Napoleondorĭ.	9.58½
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.—
London vista	120.90
Paris vista	47.95
Rente de corone austr. 4%. . .	99.95
Note italiene.	44.60

Cursul pieţei Braşov.

Din 27 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 15074 - 1895.

PUBLICAŢIUNE,

Spre scopul vecturărei pietrişului din figurĭ pe şosele şi spre scopul transportărei rĕmăşiţelor de pe şosele în decursul anului 1896 va avea loc **Joi în 5 Decembre a. c. la 10 óre** a. m. *la oficiul orăşĕnesc de economii* o pertractare minuendă de oferte.

Reflectanţii au de aşĭ aşterne până la terminul indicat la amintitul oficiu, ofertele scripturistice, provĕḑute cu timbrul prescris şi cu vadiu de 5%.

In ofert este de a se aminti în litere şi cifre suma de rebonificare, care se pretinde, mai departe dechiaraţiunea oferentului, că i sunt cunoscute condiţiunile de oferte şi că să supune lor.

Condiţiunile aceste se pot vedé în decursul órelor oficióse la oficiul orăşĕnesc de economii.

Braşov, 16 Noemvre 1895.

846,1—2 **Magistratul orăşenesc.**

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu.**

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe şése lunĭ.	6 fl. —
Pe unŭ anŭ.	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ.	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ.	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Braşov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.